

בחינות גמר – נוער קיץ תשס"ו

מבחן בתורת המקצוע מטפלות בילדים במעונות יום

שאלון מספר 9023
מסלול תעשייתי (55)

לנבחנת שלום,

לפניך שאלון המורכב מ- 50 שאלות רבות ברירה. עליך לענות על כל השאלות. בכל שאלה עליך לבחור אחת מתוך ארבע האפשרויות כתשובה הנכונה. את התשובה עליך לסמן בתשובון שקיבלת. תשובה נכונה מקנה לך 2 נקודות.

סה"כ 100 נקודות

לרשותך 2.5 שעות

מספר המחברת

רשמי את מספר מחברתך במשבצת משמאל
בסיום המבחן הכניסי את השאלון ואת התשובון לתוך כריכת
המחברת ומסרי למשגיח/ה.

בהצלחה

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם שאלון זה או חלק ממנו ללא רשות
המחלקה לבחינות של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

1. באיזו פעילות תבחרי לעודד תינוק בן שלושה חודשים?
 - א. עידוד ההליכה על ידי החזקתו במותניים כשרגליו על הרצפה
 - ב. עידוד להרמת הראש בעזרת חפץ מרשרש
 - ג. עידוד לאכול אוכל מוצק על ידי מתן נקניקיה ביד
 - ד. עידוד לא לפחד מרעש על ידי טריקת דלתות.
2. חרדת נטישה פירושה :
 - א. פחד שאדם זר יזיק לילד כשההורים לא רואים
 - ב. פחד של הילד שאמא תלך ותשאיר אותו עם אבא
 - ג. פחד של הילד מהשמרטף שלו כשההורים אינם
 - ד. פחד של הילד שהמבוגר יעזוב אותו ולא יחזור.
3. המליצי על מזון שהינו המקור הטוב ביותר לברזל :
 - א. בננה
 - ב. בשר
 - ג. תרד
 - ד. עגבניה.
4. אנו רוצים לדאוג לכמות הסידן שמקבלים הילדים בתפריט, מה נעדיף :
 - א. גבינה צהובה
 - ב. מעדן חלב שוקו
 - ג. מעדן חלב וניל
 - ד. מעדן עם פרי.
5. איזו פעולה מבין הפעולות הבאות אין הילד בן השנתיים מסוגל עדיין לבצע?
 - א. לגזור במספרים
 - ב. לזרוק כדור
 - ג. להכניס חפצים לתוך קופסא עם פתח צר
 - ד. להוציא חפצים מתוך קופסא רחבה.

6. כשילד בן שנתיים אוכל ואוחז בכפית פעם ביד ימין ופעם ביד שמאל, כיצד תנהגי עמו?
- א. אקח את הכפית ואעביר אותה ליד ימין
 - ב. אבקש מהילד להעביר בעצמו את הכפית ליד ימין
 - ג. כשאגיש את הכפית אקפיד לתת רק ליד ימין
 - ד. לא אתייחס לתופעה זו.
7. כיצד תנהגי עם ילד בן שלוש שבאופן קבוע, בעת הפעילויות השונות בכיתה, מתעקש לשבת רק בפינת הספר :
- א. אבחן אם הוא מפותח לגיל שלו
 - ב. אתן לו להיות בפינה זו כרצונו
 - ג. אבחן על ידי תצפיות עליו מדוע מתרחשת תופעה זו
 - ד. אציע לו משחק במקום אחר, עד אז לא אתן לו דבר.
8. כשתינוק מפנה את ראשו לכיוון הקול שהוא שומע, הדבר מצביע על :
- א. נטייה מוסיקלית מפותחת
 - ב. התמצאות במרחב
 - ג. תינוק עצבני במיוחד
 - ד. התינוק לא מתעניין בקולות.
9. מאיזו סיבה נושכים ילדים את חבריהם?
- א. כי זה מפתח את השרירים של הפה והלסת
 - ב. כי הם רוצים להרגיז את המבוגרים
 - ג. כי זו תופעה התפתחותית רגילה
 - ד. כי כך צומחות השיניים יותר טוב.
10. מהי הדרך הנכונה לטפל במריבות בין ילדים?
- א. כדאי ללמד ילדים להחזיר מכות למי שמרביץ להם
 - ב. טוב לעודד מריבות, כי לילדים יש הרבה מרץ
 - ג. צריך לחזק התנהגות שאין בה מריבה
 - ד. צריך לעודד מריבות, כי זה מחזק את אומץ הלב.

11. כשמשכיבים ילדים לישון במעון יש להקפיד :
- צריך לתת כל פעם מזרון אחר לילד, שיתרגל
 - צריך מדי פעם לשנות את מקומות השינה
 - שלכל ילד יהיה מקום קבוע ומזרון משלו
 - כל המזרונים צריכים להיות במרכז החדר.
12. ילד בן שלוש אינו רוצה ללכת לישון, מה תעשי?
- לא תרשי לו לאכול ארוחת מנחה בגלל שלא ישן
 - תכריחי אותו לבקש סליחה על התנהגותו
 - תכריחי אותו שיהיה כמו כל הילדים וישכב לישון
 - תתני לו משחק שקט/ספר כשהוא על המזרון.
13. כדי שילד בן שנה וחצי יתעניין בספור שאת מספרת, הסיפור צריך להיות :
- מעולם הילד
 - סיפור הרפתקה
 - סיפור בדיוני
 - סיפור ארוך.
14. בבחירת ספרים לילדים בגיל שנתיים כדאי :
- כל ספר יתאים כי הילד מבין את התוכן
 - הספר צריך להיות מרופט וקרוע
 - שלא יהיו תמונות בספר
 - שהסיפור יהיה כתוב בשפה נכונה.
15. לפיתוח הלשון של הילד בגיל הרך חשוב :
- לחסוך במילים ולהמעיט בדיבור
 - לדבר אל הילד בשפתו – השפה התינוקית
 - לדבר, להסביר, לספר ולשיר
 - לדבר אליו במשפטים מורכבים.

16. מהו הרגל?

- א. דבר שהסביבה דורשת וילד חייב לעשות
- ב. התנהגות נרכשת מתוך חזרות
- ג. דבר שהילד עושה
- ד. התנהגות לא טובה.

17. המשחק בחצר מיועד בעיקר :

- א. לאפשר למטפלות לנקות את הכיתה
- ב. לאפשר להורים לראות את הילדים
- ג. לאפשר לילדים פורקן נפשי וגופני
- ד. לאפשר לילדים לנשום אוויר צח.

18. המטפלת מזמינה שני ילדים לסדר את פינת המשחק (הבובה), המטרה שלה :

- א. לחנך אותם להרגלי סדר וניקיון
- ב. לחסוך לעצמה עבודה
- ג. להרחיק את השניים מחבריהם
- ד. לתת לילדים עוד הזדמנות לשחק.

19. הפעילות בבצק, תורמת לילדים בני שנה וחצי :

- א. לעידון יצרים (סובלימציה)
- ב. להכרת תהליך האפייה
- ג. להכרת תהליך התסיסה
- ד. לפיתוח דמיון ויצירתיות.

20. "תיבות ממוינות" הניתנות לילדים במעון הן :

- א. עזר ארגוני שמטרתו חינוך לסדר ולניקיון
- ב. עזר הוראתי שמטרתו מיון והכרת חומרים
- ג. עזר חברתי לשמירה על יחסים חיוביים בין הילדים
- ד. עזר סביבתי שלא יהיה לכלוך במעון וסביבתו.

21. יש גישות שונות לגבי הטיפול בילד, איזו מהן הנכונה ביותר :

- א. הריכוז במעון צריך להיות ארוך כדי שהילדים יספיקו ללמוד הרבה
- ב. צריך לעבור פעילויות כל עשר דקות
- ג. יש להתאים את העיסוקים של הילד להתפתחותו וגילו
- ד. הילד צריך להיות מועסק בתחום אחד כל היום.

22. כשילד קורע ניירות עיתון :

- א. הוא רוכש הרגל טוב
- ב. הוא רוכש הרגל רע
- ג. הוא לומד לקרוא
- ד. הוא מאמן את שרירי אצבעותיו.

23. אחד משלבי הציור הוא :

- א. שייבוט
- ב. קשקוש
- ג. שרבוט
- ד. ציור בצבע אחד.

24. תכנון מעבר מפעילות לפעילות נועד :

- א. להקל על ההורים לקחת את הילדים הביתה
- ב. להקל על הילדים/המטפלות ולהקנות הרגלים
- ג. להקל על המנהלת להיכנס בזמן זה לחדר
- ד. להקל על המבשלת שיהיה קצת שקט.

25. בחירת רהיטים למעון ילדים תעשה על פי השיקולים הבאים :

- א. בעלי עיצוב מודרני ויוקרתי
- ב. נוחים לניקוי וכבדים
- ג. חזקים ומחומרים יקרים
- ד. ניידים בקלות ונוחים לניקוי.

26. את מכינה את השולחנות בכיתה לפעילויות הגשת חומרים לבני שנה וחצי, כיצד תסדרי את השולחנות עם כלי הציור?
- א. אשים את הדפים והצבעים במרכז השולחן
 - ב. אניח דף וצבע אחד לכל ילד
 - ג. אניח דף לכל ילד ואשים את הצבעים במרכז השולחן
 - ד. אניח דף לכל ילד וסט צבעים על ידו.
27. לקראת חג פורים תכננת לבני השלוש בקבוצתך פינת תחפושות שממנה יבחר כל ילד את התלבושת והאביזרים האהובים עליו ביותר. אחד הילדים בחר בפריטי לבוש וקישוט של ילדה (חצאית וכו') כיצד תנהגי עמו לקראת החגיגה המתוכננת?
- א. אניח לו להתחפש כרצונו
 - ב. אסביר לו שכדאי לו לבחור תחפושת אחרת
 - ג. אבחר עבורו תחפושת אחרת
 - ד. אוציא מהפינה את האביזרים הללו וכך יבחר תחפושת אחרת.
28. חברתך המטפלת כועסת היום מאד על הילדים, כיצד תנהגי עמה?
- א. אנסה לשוחח אתה בעת מנוחת הצהרים של הילדים ולשמוע מה מציק לה
 - ב. אדבר עם המנהלת שתדאג לכך שהחברה תפסיק לכעוס
 - ג. אתעלם מהמצב זה לא ענייני כיצד היא מתנהגת
 - ד. אומר לה שכך לא מתנהגים עם ילדים.
29. המטרה העיקרית של אסיפת הורים היא:
- א. לכבד את ההורים ולתת להם כיבוד שהמטפלות הכינו
 - ב. לשמוע את הסיפורים על הילדים שלהם
 - ג. אין צורך באסיפת הורים היא מיותרת
 - ד. הזדמנות להכיר את ההורים, לשתף אותם ולהעביר מידע.

30. אופק הוא פעוט המשחק בשלוח בקופסאות ריקות וכפות מעץ.
המטפלת מריחה שהחיתול שלו מלא, מה לדעתך צריכה המטפלת לעשות:
- ניגשת אליו ולוקחת אותו מיד להחליף חיתול כי זה מסריח
 - מחכה שיגמור לשחק, ורק אז ניגשת אליו ולוקחת אותו להחליף חיתול
 - ניגשת אליו, ומסבירה לו שהחיתול מלוכלך ולכן צריך להחליף לו חיתול. מבטיחה שבגמר ההחלפה יחזור לשחק
 - המטפלת צריכה לגשת אליו עם החיתול וניר ניגוב ותוך כדי המשחק להחליף לו את החיתול כדי שלא תופרע הפעילות שלו.

31. ילדה בת שנתיים וחצי נקלטה היטב במעון. כעבור כחודשיים וחצי הילדה החלה לבכות בבקרים ולהתנגד להיפרד מהאם ולהישאר במעון.
במשך עשרת הימים האחרונים היא "נדבקה" לאם ופרצה בצרחות כאשר האם ניסתה להוריד אותה מידיה.

על המטפלת:

- להציע לאם להקדיש לילדה יותר תשומת לב משום שכנראה התנהגותה נובעת מכך שהאם עבדה יותר מדי בזמן האחרון
- להציע לאם להשאיר את הילדה בוכה ולהתעלם מבכייה כי הילדה מתפנקת
- לבדוק עם האם את סיבת השינוי שחל בהתנהגות הילדה
- להציע לאם להשאיר את הילדה בבית יומיים שלושה כדי שאח"כ תתגעגע למעון, למשחקים ולילדים.

32. אמא של אורי בן השלוש ניגשת אל המטפלת ומתלוננת שבנה חוזר מאד מלוכלך מהמעון. היא מוסיפה שאורי סיפר לה שקובי, ילד אחר במעון, שפך על ראשו דלי חול בחצר. האם כועסת מאד ומבקשת שתעניש את קובי. האם מאיימת שתתלונן אצל המנהלת אם אורי ימשיך להגיע עם ראש מלא חול הביתה.

על המטפלת:

- להבטיח לאם שהמטפלות תדאגנה לכך שאורי לא יחזור מלא חול הביתה
- לומר לאם שהיא מוזמנת לגשת מיד למנהלת אם היא חושבת שהמנהלת תפתור את הבעיה יותר טוב מהמטפלות
- לומר לאם שאורי ילד שובב והוא בדרך כלל מתחיל לשפוך חול על קובי – כך שהאשמה עליו
- לומר לאם שהמטפלות תשתדלנה לשים לב יותר להתנהגותו של אורי כדי למנוע זריקת חול.

33. ילדה בת שנה וחצי מגיעה מדי בוקר מלוכלכת למעון. ניראה שהיא לא רחוצה ובגדיה לא הוחלפו בבוקר. זאת ילדה חייכנית היוצרת קשר טוב עם המטפלות ומשחקת יפה במעון.

על המטפלת :

- א. לרחוץ את הילדה מדי בוקר ולא לשוחח עם האם על מנת שהאם לא תעלב
- ב. לשוחח עם האם ולבקש ממנה שתשתדל לרחוץ את הילדה ולהחליף את בגדיה כל בוקר
- ג. לדווח למנהלת, זאת ילדה מוזנחת, שלא מקדישים לה בבית ועל המנהלת לפעול בעניין
- ד. לומר לאם שהורים של ילדים אחרים התלוננו על כך שהילדה באה מלוכלכת ואיימו שלא יתנו לילדיהם לשחק איתה.

34. מטפלת אחת אמרה לילד : "אם תאכל טוב, תקבל ממני עוגיה".
מטפלת שנייה אמרה לילד אחר : "אכלת טוב, בוא, תקבל עוגיה".

- א. שתי המטפלות לא נהגו נכון, כיוון שאסור לאכול עוגיות
- ב. המטפלת הראשונה נהגה נכון, כיוון שכך הילד יודע מראש בשביל מה כדאי לאכול
- ג. המטפלת השנייה נהגה נכון, כיוון שנתנה לילד חיזוק לאחר מעשה
- ד. שתי המטפלות לא נהגו נכון, כיוון שאין לתת חיזוקים על אוכל.

35. כאשר נכנס אורח זר למעון, וילד בן שנתיים פוחד ומתחיל לבכות :

- א. תוציאי את הזר מן הגן
- ב. תבקשי מן הילד לגשת לזר ולהיווכח שהוא אינו מזיק
- ג. תקראי לילד אליך ותרגיעי אותו
- ד. תצמידי לילד חבר שירגיע אותו.

36. ההישג החשוב ביותר בשנת החיים הראשונה בתחום הרגשי הוא :

- א. פיתוח העצמאות
- ב. פיתוח הביטחון
- ג. פיתוח הזהות המינית
- ד. פיתוח הקשר של הילד עם בני גילו.

37. מטפלת הכינה לילד תכנית עבודה בתחום החשבון.

איזה מהרעיונות הבאים אינו מתאים :

- א. להצביע על "יותר" ו"פחות" בתמונות
- ב. לסדר מקלות לפי סדר גודל
- ג. לספור עד 3
- ד. לחקות תנועות ידיים.

38. "דימוי גוף" הוא :

- א. מושג, בתחום ההבנה, שמשפר את התנועות של הילד
- ב. דמיונותיו של הילד לגבי עצמו
- ג. מושג, בתחום ההבנה, שמגדיר את ההיכרות של הילד עם גופו
- ד. פרוק והרכבת פזל אישי.

39. הקשר בין חוש המישוש לבין ההבנה הוא :

- א. בעזרת חוש המישוש הילד קולט אינפורמציה (מידע), והדבר תורם גם להתפתחות הבנתו
- ב. הבנה תקינה לא עוזרת לילד לזהות מה הוא ממשש
- ג. חוש המישוש קשור רק למגע עם דברים ולא להבנה
- ד. אם הילד מבין אין צורך שימשש.

40. כדי להתחיל וללמד ילד לפשוט מכנסיים :

- א. נפשיט מכנסיו כמעט עד הסוף ונניח לו להסיר אותן
- ב. נלמד אותו קודם ללבוש מכנסיים
- ג. נפתח עבורו את כפתורי המכנסיים ונבקש ממנו להסירם
- ד. נסביר לו מדוע פושטים מכנסיים.

41. איזה מעקרונות ההתפתחות הבאים אינו נכון?

- א. קצב ההתפתחות שונה מילד לילד
- ב. בנות מתפתחות יותר מהר מבנים
- ג. שלבי ההתפתחות דומים בדרך כלל אצל כל הילדים
- ד. ההתפתחות תלויה בתורשה ובסביבה.

42. איזה תחום התפתחות כולל את כל הפעולות הבאות :

- מסתכל בתמונות
- מגלה חפץ חבוי
- ממיין
- מבדיל בין ארוך וקצר

- א. התחום השכלי
- ב. קביעות אובייקט
- ג. תחום השפה
- ד. התפתחות כללית.

43. "בגיל 12 חודש כדאי לתת לילד להשחיל חרוזים על חוט" :

- א. לא נכון. אין לילד מוטוריקה עדינה מספיקה לצורך זה
- ב. נכון. יש לילד בגיל זה יכולת להבין שהחוט צריך לעבור בחור שבחרוז
- ג. לא נכון. כדאי ללמד את הילד ללכת בגיל הזה
- ד. נכון. זה ישפר את יכולת השליטה שלו בידיים.

44. קביעות אובייקט עוזרת לילד :

- א. לקבוע עובדות
- ב. לזכור חפצים
- ג. ללמוד מילים חדשות
- ד. לשפר את עצמאותו.

45. כאשר הילד במעון טועה בלשונו ואומר : "הנה ביצות" במקום "הנה ביצים" :

- א. נתקן אותו : "לא אומרים ביצות, אומרים ביצים"
- ב. נתקן אותו : "למה אתה אומר ביצות, ביצה זה זכר, צריך להגיד ביצים"
- ג. נגיב בתגובת הד נכונה : "נכון, הנה ביצים"
- ד. נתעלם מהטעות.

46. מומלץ לקרוא סיפור לילד במעון בעיקר :

- א. בזמן האוכל כדי להנעים את הארוחה
- ב. כשאינו עייף ומבקש לשוחח ולהקשיב לסיפור
- ג. במעבר מפעילות לפעילות במהלך סדר היום
- ד. לפני השינה כדי שיהיה רגוע יותר.

47. "האנשה" בסיפורים פירושה :

- א. להעניש
- ב. סיפור על אנשים
- ג. סיפור המתייחס לחפצים וחיות מתכונות של אנשים
- ד. סיפור המתייחס לאנשים וחפצים מתכונות של חיות.

48. הקשר בין הילד והסביבה הוא קשר :

- א. אין כל קשר בין הילד והסביבה
- ב. הסביבה היא המשפיעה על הילד והילד אינו משפיע על הסביבה
- ג. גומלין – הסביבה משפיעה על הילד והילד משפיע על הסביבה
- ד. הילד משפיע על הסביבה והסביבה אינה משפיעה על הילד.

49. כדי שילד ישחק - על המטפלת :

- א. על המטפלת לבחור לו צעצוע
- ב. על המטפלת להראות לו בדיוק כיצד משחקים בצעצוע
- ג. יש לתת לילד צעצוע יקר מכיוון שהוא צעצוע טוב
- ד. כל עצם יכול לשמש ילד לשם משחק.

50. מטפלת מציגה תמונות של כלי-אוכל לבני שנתיים הממתינים על-יד שולחנות לארוחת הצהריים, מטרתה של התנהגות זו היא :

- א. ללמד את הילדים את שמות כלי האוכל
- ב. להגביר את כושר הריכוז של הילדים
- ג. להרגיל יותר ילדים לדחיית סיפוקים
- ד. לפתור בעיה של חוסר ארגון.